

عملیات طوفان الاقصی:

نقش ایالات متحده آمریکا در نقض حقوق بشر و نسل کشی رژیم صهیونیستی در غزه

مرتضی دارابی نیا^۱، هادی ابراهیمی کیاپی^۲، جواد جمالی^۳، حسین شریف پور^۴

۳۶

دوره ۱۴، شماره ۱، پیاپی ۳۶
بهار ۱۴۰۴

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳-۰۵-۲۵

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳-۱۰-۰۴

صص: ۳۲-۲۰

شابا چاپی: ۵۶۴۵-۲۳۲۲

رتبه علمی

ب

پژوهشی، صنعت گواهی در:
JOURNALS.MSRT.IR

چکیده

عملیات «طوفان الاقصی» نقطه‌ی عطفی در منازعات فلسطین و رژیم صهیونیستی محسوب می‌شود. بعد از این عملیات اسرائیل دست به جنایت جنگی و نسل کشی بی سابقه‌ای در نوار غزه زد که بسیاری از حقوقدانان و تحلیل‌گران آن را نمونه‌ی بارز نسل کشی در قرن بیست و یکم می‌دانند. علی‌رغم این رفتار سبوعانه، ایالات متحده‌ی آمریکا اینبار نیز در کنار رژیم صهیونیستی قرار گرفت و با استانداردهای دوگانه‌ی حقوق بشری، سیاست‌هایی را اتخاذ نمود که در نسل کشی مردم غزه بسیار اثرگذار بود، به گونه‌ای که اتخاذ این سیاست‌های حتی به انتقادات و راهپیمائی‌های گسترده‌ی بی سابقه در این کشور انجامید. این اتفاقات مارا در این پژوهش با این پرسش مواجه می‌کند که ایالات متحده‌ی آمریکا بعد از عملیات طوفان الاقصی چگونه نسل کشی در غزه را تسهیل و عادی سازی نمود؟ فرضیه‌ی ما این است که ایالات متحده‌ی آمریکا با حمایت‌های اقتصادی، سیاسی، رسانه‌ای و حقوقی، نسل کشی مردم غزه توسط رژیم صهیونیستی را تسهیل و عادی سازی نمود.

کلیدواژه‌ها:

طوفان الاقصی، نسل کشی، حقوق بشر، آمریکا، اسرائیل، حقوق بشر، اسلامی

۱. استادیار گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی مازندران، مازندران، ایران

۲. دانشیار گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی مازندران، مازندران، ایران. (نویسنده مسئول) ebrahimi56@yahoo.com

۳. دانش آموخته‌ی دکترای جامعه‌شناسی سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

۴. استایار دکترای پیشگیری از جرم، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران، ایران

مقدمه و بیان مسأله

«نسل کشی»^۱ یا کشتار جمعی یکی از پدیده های رایج جامعه ی بشری در طول تاریخ می باشد که عمری به درازای آن دارد. انهدام «کارتاژ» و از بین بردن اهالی آن توسط روم در یکصد و چهل و شش سال قبل از میلاد مسیح، نابود نمودن میلیون ها دهقان و کشاورز اکرائینی بر اثر قحطی ایجاد شده توسط استالین بین سال های ۱۹۳۲-۱۹۳۳، قتل عام میلیون ها مسلمان هندی هنگام تجزیه ی هندوستان (۱۹۴۷-۱۹۴۸)، پاکسازی صدها هزار نفری کمونیست های اندونزی (۱۹۶۵-۱۹۶۶)، تصفیه ی اعضای حزب عوام لیگ پاکستان (۱۹۷۰-۱۹۷۱)، قتل عام مردم غیر تیموری در تیمور شرقی (۱۹۷۶-۱۹۹۰)، قتل عام مردم در کامبوج توسط خمرهای سرخ (۱۹۷۵-۱۹۷۹)، به خاک و خون کشیدن جمعیت عظیمی از مسلمان ها و کروات ها توسط صرب ها (۱۹۹۱) و کشتار صدها هزار نفر از مردم در رواندا، جلوهای وحشتناکی از فجایع انسانی در جهان متمدن که پژواکی از ایدئولوژی های فاشیسم، استالینیسیم، ناسیونالیسم بود که برای بقای خود به حذف و محو نژادها و ملیت های دیگر اقدام نمودند.

در قرن بیست و یکم و در عصر «جهانی شدن»^۲ و ارتباطات که جامعه ی جهانی در حال فراموشی این نوع از جنایات بود، یکبار دیگر نسل کشی در قالب جدید و اینبار در لباس «ایدئولوژی صهیونیستی»^۳، ظاهر گشت و وجدان های بیدار جهانی را در سرتاسر جهان در بهت و حیرت فروبرد. پاسخ اسرائیل به عملیات طوفان الاقصی که توسط شاخه ی سیاسی و نظامی حماس صورت گرفت و تاکنون به کشتار بیش از ۳۶ هزار نفر از مردم عمدتاً غیرنظامی و کودکان فلسطینی انجامید و انهدام گسترده ی مراکز درمانی، آموزشی، مسکونی را در پی داشت تنها بخشی از قساوت های این رژیم می باشد که به عنوان رکن مادی جرم نسل کشی قابل ارزیابی می باشد.

رفتار رژیم صهیونیستی در پاسخ به عملیات مشروع حماس در «طوفان الاقصی»^۴ که در قالب حق تعیین سرنوشت و وضعیت اشغال صورت گرفت، بدون حمایت غرب و در راس آن ایالات متحده ی آمریکا ممکن نبود. سوای رفتارهای نمایشی ایالات متحده ی آمریکا و کشورهای غربی برای برقراری صلح و آتش بس به منظور کنترل افکار عمومی جوامع خود، آنچه در عمل اتفاق افتاد حمایت گسترده ی این دولت ها از اقدامات جنایتکارانه ی این رژیم می باشد که حتی واکنش دیوان بین المللی کیفری را نیز در برداشته است.

آنچه در این پژوهش درصدد بررسی آن هستیم، رفتارهای ایالات متحده ی آمریکا در حمایت اقتصادی، سیاسی و نظامی از حمایت از رژیم صهیونیستی است که با بهره گیری از ابزارهای رسانه ای، اقتصادی، سیاسی، حقوقی و نظامی، درصدد برآمد تا نسل کشی مردم غزه را تسهیل و عادی سازی نماید. به همین منظور تلاش گردید تا با مذاقه در نوع حمایت های آمریکا از اسرائیل

1 Genocide
2 Globalization
3 Zionist ideology
4 Al-Aqsa storm

بعد از عملیات طوفان الاقصی، رفتارهای دولت آمریکا در شراکت با رژیم صهیونیستی در نسل کشی مردم فلسطین را مورد بررسی و ارزیابی قرار داد.

۱- پیشینه ی تحقیق :

در مورد مفهوم نسل کشی و نیز نسل کشی اسرائیل در فلسطین مقالاتی به نگارش درآمده است اما هیچ پژوهشی از دریچه طوفان عملیات الاقصی و نقش آفرینی ایالات متحده ی آمریکا در وقوع این جنایت در غزه بدان نپرداخته است، خلأیی که نوشتار حاضر به دنبال برطرف کردن آن است. لذا در ادامه به مهم ترین آثار در این حوزه به عنوان پیشینه پژوهش پرداخته می شود:

مهدی رضا صادقی در مقاله ای تحت عنوان « امکان سنجی ارتکاب نسل کشی در غزه توسط اسرائیل در پرتو عملیات طوفان الاقصی »، به بررسی این پرسش می پردازد که آیا در پرتو اقدامات انجام شده توسط اسرائیل، آیا نسل کشی به وقوع پیوسته است؟ نویسنده با بررسی این موضوع به این نتیجه می رسد که ارکان وقوع جرم نسل کشی در مورد وقایع بعد از طوفان الاقصی توسط اسرائیل به وقوع پیوست و دیوان بین المللی کیفری می تواند در این مورد صلاحیت خود را اعمال و برای جنایتکاران تحت عنوان نسل کشی کیفرخواست صادر نماید؛

محسن شریفی در مقاله ای تحت عنوان " ارکان نسل کشی در پرتو اسناد و رویه ی قضای بین المللی "، به تبیین و تحلیل جرم نسل کشی می پردازد. نویسنده در این مقاله ارکان جرم نسل کشی از منظر اسناد بین المللی و رویه ی قضائی بین المللی، به ویژه دادگاه های بین المللی برای رواندا و یوگسلاوی سابق و صلاحیت مراجع مزبور را مورد بررسی قرار می دهد.

احمد رضا توحیدی در مقاله ای تحت عنوان " نقض های حقوق بشری و بشردوستانه رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان از ۷ اکتبر ۲۰۲۳"، به جنایت رژیم صهیونیستی بعد از عملیات طوفان الاقصی می پردازد. از دیدگاه نگارنده به دلیل نقض قواعد بنیادین حقوق بشردوستانه ی بین المللی می توان مسئولیت کیفری بین المللی عاملین و هدایت کنندگان جنگ غزه را به دلیل نقض آشکار اصول و قواعد اساسی حقوق بشردوستانه احراز نمود و آنها را بر مبنای ماده ی ۸ اساسنامه ی دیوان بین المللی کیفری به عنوان جنایتکار جنگی تعقیب و محاکمه نمود.

اسماعیل رجبی در مقاله ای تحت عنوان نقش دیوان بین المللی کیفری در رسیدگی به جنایات رژیم صهیونیستی علیه غزه (جنگ ۲۲ روزه)، در پی بررسی این موضوع می باشد که در جنگ مزبور جنایات جنگی به وقع پیوسته و با تکیه بر منطق جنایتکاران که خود را قربانی نژاد پرستی می دانستند می توان به اتهام آنان به صورت عادلانه رسیدگی نمود و مجرمان را مواخذه و مجازات نمود.

هاله حسین نژاد اکبری در مقاله ای تحت عنوان « احراز نقض فاحش حقوق بشر و ارتکاب جنایات بین المللی علیه مردم غزه قبل و بعد از ۷ اکتبر در رویه نهادهای حقوق بشری "، به تحلیل چرایی عملیات طوفان الاقصی و ماهیت جنایتکارانه ی رژیم صهیونیستی بعد از ۷ اکتبر می پردازد. از دیدگاه نویسنده عملیات ۷ اکتبر بدون بررسی و تحلیل وضعیت وخیم حقوق بشر مردم در

نوار غزه قل از این عملیات میسر نخواهد بود. به باور نویسنده تهاجمات و حملات رژیم صهیونیستی منطبق با ارکان جنایت نسل کشی می باشد و تمرکز بر ظرفیت های نظام بین المللی برای محاکمه ی جنایتکاران ضروری می باشد.

۲- ادبیات مفهومی و نظری:

برای دستیابی به هدف پژوهش، لازم است در این قسمت، مفهوم نسل کشی و عناصر متشکله ی آن را مورد بررسی قرار دهیم تا با تکیه بر مفاهیم بدست آمده، وارد قسمت اصلی پژوهش شویم:

۲-۱ نسل کشی

نسل کشی یا کشتار جمعی معادل کلمه ی ژنوساید در زبان لاتین می باشد که برگرفته از کلمه ی ژنو به معنای نسل یا نژاد و ساید به معنای کشتن می باشد. برای نخستین بار این واژه توسط یک حقوقدان لهستانی به نام «رافائل لیمکین»^۱ برای توصیف جنایاتی که نابودی تدریجی گروه های انسانی را در برداشت، استعمال گردید. این واژه برای شرح جنایات آلمان نازی در «محاکمات نورنبرگ»^۲ به کار رفت. نسل کشی در واقع به هرگونه تلاش و اقدام برای نابودی و حذف فیزیکی گروه های نژادی و قومی، مذهبی، ملی و ایدئولوژیکی نیز گفته می شود. اولین تعریف از این اقدام در بیانیه ی ۱۹۴۸ سازمان ملل تحت عنوان جلوگیری از نسل کشی به کار رفت. تصویب عهدنامه ی بین المللی مبارزه و جلوگیری از نسل کشی به وسیله ی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نهم دسامبر ۱۹۴۸ و ملحق شدن جمع کثیری از کشورها به این معاهده، منجر به شکل گیری محکومیت های گسترده بین المللی نسبت به این جنایت گردید. (یاقوتی، ۱۳۹۸: ۴). ماده ی ۲ عهدنامه ی فوق که عیناً در مواد ۲ و ۴ اساسنامه ی دیوان بین المللی یوگسلاوی سابق و رواندا و ماده ی ۶ اساسنامه ی دیوان بین المللی کیفری اقتباس گردید، نسل کشی را به شرح ذیل تعریف می نماید: «منظور از نسل کشی هر یک از اقدامات ذیل می باشد که به قصد از بین بردن تمام یا بخشی از یک گروه ملی، قومی، یا نژادی یا مذهبی از حیث همین عناوین ارتکاب می یابد:

- ۱- کشتن اعضای یک گروه؛ (ماده ی ۶ میثاق حقوق مدنی سیاسی ۱۹۶۶ به مسئله ی ممنوعیت سلب حیات تاکید شده است). (ستایش پور و هاشمی، ۲۰۱۴: ۲۰)
- ۲- وارد نمودن آسیب شدید به سلامت جسمی و یا روحی یک گروه؛
- ۳- قراردادن عمدی یک گروه در یک وضعیت نامناسب که منجر به ازدست دادن تمام قوای جسمی یا بخشی از آن گردد؛
- ۴- جلوگیری از اقداماتی که منجر به تولد یک گروه گردد؛
- ۵- جابجائی اجباری کودکان از گروهی به گروه دیگر. (اردبیلی، ۱۳۹۰: ۳)

1 Raphael Limpinkin

۲ دادگاه های نورنبرگ دادگاه های نظامی بودند که بعد از جنگ جهانی دوم برای دادرسی راجع به جنایات جنگی رهبران آلمان نازی تشکیل شد. محاکمات بعد از دادگاه نورنبرگ توسط دادگاه های ایالات متحده ی آمریکا برگزار شد که به پرونده های جنایت علیه بشریت را مورد بررسی قرار داد.

آنچه در اسناد بین المللی حقوق بشر به آن اهتمام شده است، حمایت، حراست و نیز دفاع از حقوق حقه ی انسان ها و همچنین مقابله با نقض کنندگان قواعد صریح حقوق بشری است. (نمایان وشکر بیگی، ۲۰۱۴: ۹۶) نسل کشی یا کشتار جمعی « یکی از جنایت های مهم بین المللی است که ماده ۵ اساسنامه رم، صلاحیت دیوان بین المللی کیفری را نسبت به آن اعلام کرده است. این رویکرد قضائی سازمان ملل یکی از ابعاد مبارزه ی این سازمان با نسل کشی می باشد و مبین آن می باشد که در صورت ناکارآمدی سیاست های پیشگیرانه در مبارزه با آن، سازوکارهائی تدوین شود تا مرتکبان بدون کیفر و مجازات نمانند و به نحوی زیان قربانیان این جرم جبران گردد.

۱-۲ ارکان و عناصر جرم نسل کشی

تحقق جرم نسل کشی مستلزم تدارک ارکان و عناصری است که برای وقوع این جرم لازم است. مهم ترین ارکان و عناصر این جرم عبارتند از: عناصر مادی، عناصر معنوی، احراز انگیزه.

• عنصر مادی

صرف قصد برای نابودی کل یا بخشی از یک گروه خاص بی آنکه این فعل مجرمانه اعمال گردد، نسل کشی محسوب نمی شود. برای تحقق جرم نسل کشی علاوه بر قصد، به یک عنصر مادی برای تجلی این نیت مجرمانه لازم است. بنابراین قتل اعضای یک گروه، آسیب رساندن شدید به سلامت جسمی یا روحی اعضای گروه، قرار دادن اعضای گروه در معرض وضعیت نامطلوب زندگی، اقداماتی در راستای ممانعت از تولد و تناسل از یک گروه و انتقال اجباری اطفال از یک گروه به گروه دیگر از عناصر مادی تشکیل دهنده ی جرم نسل کشی محسوب می شوند. (شریفی، ۱۳۹۰: ۷۳) بنابراین برای تحقق جرم نسل کشی لازم است تا مجرم علاوه بر قصد وقوع جرم وارد عملیات اجرائی جرم شود. ازینروى صرف تحقق قصد برای اثبات وقوع این جرم کفایت نمی کند چرا که در این صورت جرمی وقوع نیافت.

• عنصر معنوی

عموم جرائم اعم از «مطلق^۱» و «مقید^۲»، داخلی و بین المللی به جزء جرائم مادی صرف، برای تحقق و ایجاد نیازمند «سوء نیت» می باشند، با این مضمون که اراده ی خودآگاه شخص به رفتارهای ممنوعه و نتیجه ای که برای آن مترتب می باشد، تعلق می گیرد. (حبیب زاده، ۱۳۸۸: ۱۱۴-۱۱۵) البته برخی از حقوقدانان معتقدند که در جرائم سازمان یافته ی بین المللی دادگاه از کنکاش برای احراز سوء نیت بی نیاز می باشد، چراکه سوء نیت در این نوع از جنایات مفروض می باشد.

• احراز انگیزه

اصولا انگیزه ی مرتکبان در وقوع جرم تأثیری در تحقق جرم ندارد بلکه در میزان و نوع مجازات ممکن است تأثیر گذار باشد، با این وجود در برخی از جرائم نظیر نسل کشی، این موضوع حکایت خاص خودش را دارد و اساسا بر مبنای انگیزه ی خاصی به

^۱ جرائم مطلق جرائمی هستند که صرف انجام آن کفایت می کند بی آنکه نتیجه ای برای آن شده باشد.

^۲ جرائم مقید جرائمی هستند که صرف انجام آن کفایت نمی کند بلکه برای وقوع نیاز به حصول نتیجه دارند.

وقوع می پیوندد تا از این طریق مرز ظریف خود را با سایر جنایات از جمله جنایت علیه بشریت نمایان سازد. (شریفی، همان: ۸۱) علی رغم دشواری که در تشخیص انگیزه ی مرتکبان در نسل کشی وجود دارد، رویه ی قضائی بین المللی اینگونه می باشد که با تکیه بر اوضاع و احوال هر پرونده، در تکافوی کشف حقیقت بر می آید.

۳- روش پژوهش

روش پژوهش این پژوهش از نوع کیفی و از نظر ماهیت مبتنی بر روش توصیفی-تحلیلی است. شیوه گردآوری منابع نیز، به صورت کتابخانه ای می باشد. محققین با استفاده از این روش می کوشند، با بهره گیری از چارچوب مفهومی نسل کشی یا ژنوساید، نحوه و نوع حمایت آمریکا در حمایت از رژیم صهیونیستی در وقوع این جنایت را مورد بررسی قرار دهند.

طوفان الاقصی و نسل کشی مردم غزه

گردان های عزالدین قسام شاخه ی نظامی حماس در ۱۵ مهر ۱۴۰۲ مصادف با ۷ اکتبر ۲۰۲۳ با شلیک حدود ۴ هزار راکت و تخریب دیوار حائل، عملیات نظامی گسترده ای را علیه ی رژیم صهیونیستی تحت عنوان «طوفان الاقصی» شروع نمودند. این حملات به قدری غافل گیرکننده بود که «گنبد آهنین»^۱ سامانه ی دفاعی ضد موشکی رژیم صهیونیستی که از مزیت های برجسته ای برخوردار بود و ادعا می نمودند که میزان موفقیت آن بیش از ۹۶ درصد می باشد، در برابر آن موفقیت چندانی بدست نیاورد. اسرائیل گمان می نمود که حماس در یک آتش بس بلند مدت قرار دارد، چرا که روزانه حدود ۱۹ هزار فلسطینی برای کار به داخل اسرائیل رفت و آمد می نمودند به همین دلیل شکل دهی این نوع از حملات غافلگیرانه از سوی حماس را پیش بینی نمی نمود. بنابراین رژیم صهیونیستی در این عملیات با یک شکست اطلاعاتی مواجه گردید. بسیاری این شکست اطلاعاتی اسرائیل را با شکست در جنگ «یوم کیپور»^۲ مقایسه نمودند چرا که شدت حملات و نیز تلفات این عملیات بسیار گسترده بود. (توحیدی، ۲۰۶: ۱۴۰۲-۲۰۷)

اسرائیل در واکنش به عملیات طوفان الاقصی رسماً اعلام جنگ نمود و عملیاتی موسوم به «شمشیرهای آهنین ۳» را شروع نمود. ازینروی اقدام به بمباران و حملات هوائی گسترده ای نمود و عملیات زمینی را در ۹ اکتبر ۲۰۲۳ علیه ی مردم غزه شروع نمود، در نتیجه حملات رژیم صهیونیستی مردمان بسیاری جان باختند، به نحوی که تاکنون بیش از ۳۶ هزار نفر به شهادت رسیدند که اکثر آنان زنان و کودکان می باشند. در این عملیات خانه ها و مدارس و مراکز بهداشتی و درمانی ویران شدند و اسرائیل عمداً مراکز درمانی و بیمارستانی را به بهانه ی عملیات علیه حماس مورد هدف قرار داد. حجم تلفات انسانی در نتیجه ی اقدامات جنگی

^۱ یک نوع سپهر یا سامانه دفاعی هوائی می باشد که راکت ها و گلوله های توپ را در فواصل ۴ تا ۷ کیلومتری رهگیری می کند. این سامانه هائی در اختیار اسرائیل می باشد.

^۲ مصر و سوریه در آن جنگ توانستند اسرائیل را غافلگیر کنند و از کانال سوئز به سمت بلندی های اشغالی جولان حرکت نمایند به نحوی که بسیاری فکر می کردند حیات رژیم صهیونیستی به پایان خود رسید. اسرائیل اگر چه در این جنگ پیروز شد اما همچنان اعراب برای پیروزی های نختین خود جشن می گیرند.

اسرائیل به حدی بود که اداره ی ثبت احوال غزه اعلام نمود نزدیک به ۵۰۰ خانواده به طور کامل از بین رفتند و حتی یک نفر از آنها باقی نمانده است. امری که در بین متخصصان کیفری از آن به عنوان یک نسل کشی یاد می نمایند.

حملات اسرائیل علیه غزه بدون رعایت قواعد جنگی و از جمله «اصل تفکیک» و «اصل تناسب» صورت گرفت. به همین دلیل اکثریت قریب به اتفاق جان باختگان حملات اسرائیل به غزه را زنان و کودکان و غیر نظامیان تشکیل می دهند. اسرائیل در این حملات علاوه بر حملات نظامی، اقدام به قطع نمودن آب و برق ساکنان این مناطق نمود و افراد ساکن در نوار غزه را مجبور به مهاجرت نمود، به نحوی که بیش از یک و نیم میلیون نفر از افراد ساکن در نوار غزه مجبور به مهاجرت شدند.

لشگر کشی اسرائیل به نوار غزه و کشتار وحشتناک مردم ساکن در این منطقه، شبیه هیچ جنگی در قرن بیست و یکم نیست. بخش وسیعی از این منطقه نابود شد و اجساد بسیاری در زیرآوار مدفون می باشند و مردم برای تامین غذا به خوردن علف روی آوردند و بسیاری از آنان مجبور شدند دست به مهاجرت بزنند و سرزمین مادری خود را ترک نمایند، امری که مصداق بارز نسل کشی از سوی اسرائیل می باشد.

نسل کشی، شنیع ترین جرم بین المللی است که با قصد نابودی کلی یا جزئی یک گروه ملی، قومی، نژادی یا مذهبی ارتکاب می یابد (خالقی و جاویدزاده، ۱۳۹۰: ۲۰۴). بسیاری از کارشناسان معتقدند ارتکاب نسل کشی آخرین حلقه از حلقه های خشونت اشغال گران صهیونیسم می باشد که در یک روند ۷۵ ساله به منظور پاکسازی قومی مردم ساکن در نوار غزه صورت گرفت. این امر مورد تأیید صدها نفر از پژوهشگران بین المللی در زمینه ی نسل کشی و متخصصان حوزه ی حقوق کیفری قرار گرفت و ارتکاب این امر را توسط اسرائیل تأیید نمودند. (Birr, 2023:2)

عملیات طوفان الاقصی توسط حماس که در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ صورت گرفت، از منظر حقوقی در راستای حق تعیین سرنوشت و در نتیجه ی وضعیت اشغال که توسط اسرائیل صورت گرفت، قابل توجیه می باشد اما پاسخی که اسرائیل به عملیات طوفان الاقصی داد فراتر از تصور بود و با مکانیسم های حقوقی نظیر «دفاع مشروع»^۱ قابلیت تطابق ندارد. کشتار گسترده ی مردم که بیش از ۳۶ هزار نفر بیان می شود، مجروح شدن گسترده ی مردم غزه، آوارگی بخش عمده ی جمعیت این منطقه، کوچ اجباری جمعیت ساکن در شمال غزه، معلولیت و قطع نخاع شدن تعداد بسیاری از افراد، از بین بردن و تخریب بیمارستان و مراکز امدادی، محاصره ی کامل غزه، جلوگیری از ورود آب و غذا، برق، دارو و سایر امکانات اولیه، نابودی زیرساخت ها، حملات هوایی گسترده و بمباران های کورکورانه و بی هدف، همگی موید آن است که رکن مادی تحقق جرم نسل کشی که موضوع بندهای الف تا ج ماده ی ۶ اساسنامه ی رم دارد، تحقق یافته است. (صادقی، ۱۴۰۳: ۲۸۲)

در کنار تحقق رکن مادی جرم، عنصر معنوی جرم نسل کشی نیز تحقق یافته است، اظهارات رسمی مقامات اسرائیل مبنی بر از بین بردن مردم غزه، دستورات هماهنگ مقامات رژیم صهیونیستی در قلع و قمع مدارس و نهادهای آموزشی، درمانی و امدادی و هدف قراردادن کودکان و زنان، بهره گیری از قحطی به عنوان یک ابزار جنگی، محاصره نمودن جمعیت ساکن در نوار غزه که به

1 legitimate defense

قصداً بودی جمعیت ساکن در این منطقه صورت گرفت، موید تحقق عنصر معنوی جرم نسل کشی می باشد. در همین راستا کمیته ی منع تبعیض نژادی سازمان ملل متحد در گزارشی به افزایش نفرت پراکنی نژادپرستانه ی صهیونیست ها و رفتارهای غیر انسانی علیه آنان به ویژه در اینترنت و رسانه های اجتماعی و به ویژه بیانیه ی وزیر دفاع اسرائیل که در آن فلسطینی ها را «حیوانات انسان نما» نامید واکنش نشان داد و نسبت به این لحن که می تواند برای اقدام به نسل کشی باشد، ابراز نگرانی نمود. (Creed, 2023:2)

اقدامات وحشتناک اسرائیل در پاسخ به عملیات طوفان الاقصی بدون مشارکت و حمایت حامیان همیشگی این رژیم ممکن نبود. جنگیدن بدون حمایت و دخالت آمریکا، کابوسی برای اسرائیل بوده است. در واقع جنایات اسرائیل در غزه با حمایت و چراغ سبز دولت های غربی و در راس آن ایالات متحده ی آمریکا و در راستای سیاست حمایت همه جانبه ی این کشور از رژیم صهیونیستی بوده است. حمایت هائی که آمریکا را در این جنایت همدست اسرائیل قرار می دهد. از نیروی به تاسی از حقوقدانان، این کشورها مصداق بارز «شریک جرم» در جنایت نسل کشی اسرائیل علیه مردم غزه می باشند.

حمایت نظامی از اسرائیل بعد عملیات طوفان الاقصی:

مقامات رسمی آمریکا تعهد آمریکا در قبال اسرائیل را یک وظیفه ی اخلاقی توصیف می کنند و آن را تحت عنوان تلاش برای بقای یک الگوی دموکراسی در خاورمیانه توجیه می کنند. اما با وجود این حمایت ها و از زمانی که قدرت نظامی اسرائیل به شدت رشد یافت و سرکوب مردم فلسطین توسط رژیم صهیونیستی افزایش یافت، آسیب پذیری اسرائیل و محیط استراتژیک آن بیشتر شد. حتی محکومیت های این رژیم نیز از منظر رسانه های اجتماعی نیز روند تصاعدی یافت (Monshipour and promo chai, 2018:42). کمک های نظامی ایالات متحده از اسرائیل در طول حیات جعلی این نظام سیاسی از سوی هر دو حزب دموکرات و جمهوری خواه تداوم داشته است و ایالات متحده ی آمریکا حمایت بی چون و چرای خود از این رژیم را همواره از خود نشان داد.^۲ بعد از عملیات ۷ اکتبر ۲۰۲۳ این کشور اقدام به ارسال کمک های تسلیحاتی گسترده ای برای اسرائیل نمود، به نحوی که دولت بایدن با استناد به قانون «اختیارات اضطراری» ریاست جمهوری، با عبور از سد کنگره، از اسرائیل در برابر عملیات طوفان الاقصی حمایت چشم گیری نمود. مهمات هدایت شونده نقطه زن، بمب هائی با کالیبر کوچک، گلوله های تانک و گلوله های ۱۵۵ میلی متری توپ خانه، تنها بخشی از کمک های آمریکا به اسرائیل برای شکل دهی به یک نوع نسل کشی بی سابقه اسرائیل در غزه بوده است.

۱- ۶ حمایت حقوقی و وتو نمودن قطعنامه های شورای امنیت

1 Human animals

^۲ رژیم صهیونیستی از جنگ جهانی دوم تاکنون بیش از هر بازیگر دیگری از کمک نظامی آمریکا بهره مند بوده است. بر اساس آمارهای موجود، با وجود آنکه تل آویو تسلیحات قابل توجهی را از انگلیس، ایتالیا، کانادا و آلمان وارد می کند اما ۹۲ درصد آنچه که رژیم صهیونیستی از انواع سلاح ها وارد می کند، از جانب آمریکا است؛ موضوعی که «ویلیام هارتونگ» نویسنده و تحلیلگر آمریکایی اخیراً در یادداشتی در وبسایت «نیشن» به آن اذعان کرد و نوشت: «زرادخانه اسرائیل و صنعت تسلیحات آن به طور عمده در آمریکا ساخته شده و توسط واشنگتن تأمین مالی می شود»

مطابق ماده ۳۹ منشور ملل متحد شورای امنیت تنها رکن صلاحیت دار سازمان ملل متحد در راستای تشخیص و احراز نقض یا تهدید صلح و امنیت بین المللی یا عمل تجاوزکارانه است. (باقرزاده، ۱۴۰۱: ۸۱) مطابق با اساسنامه ی شورای امنیت، ایالات متحده به عنوان یکی از ۵ عضو دائم شورای امنیت، از حق و تو مصوبات شورای امنیت برخوردار می باشد. ایالات متحده همواره از این حق برای جلوگیری از اقدامات تجاوزگرایانه ی رژیم صهیونیستی استفاده نموده است.

حمایت حقوقی و تو نمودن قطعنامه های پیشنهادی علیه ی اسرائیل در شورای امنیت، به یک رفتار غالب در سیاست خارجی ایالات متحده ی آمریکا بدل شده است و شورای امنیت را در برابر نسل کشی فجیع اسرائیل در غزه به یک نهاد بی اعتبار و ناکارآمد تبدیل نمود. در ۸ دسامبر ۲۰۲۳ علی رغم آنکه ۲۲ گزارشگر ویژه ی سازمان ملل و ۲۸ عضو از گروه های کاری سازمان ملل در بیانیه ی خود نسبت به ارتکاب نسل کشی در غزه هشدار دادند، (UN OHCHR, 2023: 2-3) اما قطعنامه ی پیشنهادی توسط ایالات متحده ی آمریکا در راستای حمایت از رژیم صهیونیستی و تو شد و یک رسوائی اخلاقی برای آمریکا و مدعیان دروغین حقوق بشری به بار آورد. با تو این قطعنامه هزاران نفر بعد از آن در غزه قتل عام شدند. و تو این قطعنامه نمونه ی دیگری از حمایت های آمریکا از اسرائیل در برابر هجوم ویرانگر به مردم غزه بود.

حمایت حقوقی آمریکا از رژیم صهیونیستی محدود به تو نمودن قطعنامه های شورای امنیت در قبال اسرائیل نشد. دولت بایدن و سناتورهای آمریکائی در برابر تحقیقات دیوان بین المللی کیفری در مورد وقوع جنایات جنگی و نسل کشی اسرائیل در غزه اعلام نمودند که از تحقیقات این دیوان حمایت نخواهد نمود و حتی اعلام نمودند در صورت صدور حکم بازداشت برای نخست وزیر رژیم صهیونیستی قانون تحریم مقامات دیوان بین المللی کیفری^۱ را در مجلس نمایندگان تصویب خواهند نمود.

حمایت از نسل کشی تحت عنوان دفاع مشروع :

ایالات متحده ی آمریکا و مقامات این کشور در برابر انتقادات جامعه ی جهانی در برابر حملات و جنایات بی سابقه ی اسرائیل در نوار غزه، آن را «دفاع مشروع اسرائیل» در برابر « عملیات طوفان الاقصی » دانستند و اعلام نمودند آمریکا به امنیت اسرائیل متعهد است و از حق این کشور برای حفاظت از خود و شهروندانش در برابر حملات حماس حمایت می کنند. (Blinken, 2023) ایالات متحده با اتخاذ چنین رویکردی و بی توجه به آنکه دفاع مشروع تنها در برابر متجاوز صورت می گیرد حال آنکه اسرائیل همواره مهاجم و متجاوز به سرزمین های مردمان فلسطین می باشد، اقدامات اسرائیل را در چارچوب نگرانی امنیتی مشروع توجیه نمودند. در واقع آمریکا با این ادعا به نحوی هم مجوز نسل کشی اسرائیل در غزه را صادر نمود و هم از وقوع این جنایت دفاع نمود.^۲

^۱ دیوان کیفری بین المللی لاهه برای رسیدگی به جرایم نسل کشی، جنایات علیه بشریت، جنایات جنگی و جنایت تجاوز با استناد به «منشور رم» مصوبه سال ۱۹۹۸ میلادی، برپا شد. رژیم صهیونیستی و آمریکا هرچند «اساسنامه رم» را امضا کردند، اما با خودداری از نهایی کردن آن، عضو دیوان نیستند.

^۲ دفاع مشروع در صورتی قابل توجیه می باشد که نسبت به یک سرزمینی تجاوز مسلحانه صورت گیرد در حالی که اقدامات حماس در عملیات طوفان الاقصی در چارچوب بازپس گیری اراضی تحت اشغال قابل توجیه می باشد، به عبارتی اقدامات حماس در برابر اشغال گران برای تصرف سرزمین های خود صورت گرفت، ازینروی اقدامات این گروه سیاسی مشروع می باشد.

حمله به یمن در پاسخ به حملات حوثی ها به اسرائیل :

در میان کشورهای عربی، یمن تنها کشوری می باشد که با انتقاد آشکار از انفعال و بی تفاوتی جامعه ی جهانی در برابر غزه، برای حمایت از مردم غزه دست به عملیات نظامی نظیر حملات پهپادی، حمله علیه کشتی های اسرائیلی و نیز حملات موشکی علیه سرزمین های تحت اشغال فلسطینی ها زد. ناکامی سازمان ملل و شورای امنیت در متوقف نمودن جنگ در غزه و عجز کشور های عربی در حمایت از فلسطین در برابر اسرائیل، گروه های مقاومت یمنی را برآن داشت تا به طور مستقیم و غیر مستقیم با رژیم صهیونیستی وارد جنگ شوند.

حملات بی سابقه ی یمنی ها به عمق تل آویو، در قالب حملات موشکی و پهپادی که همزمان با حملات حزب الله در عراق و لبنان بود، و همچنین با حمله به کشتی های اسرائیلی در دریای سرخ همراه بود از یک سو منجر به غافلگیری صهیونیست ها شد و از سوی دیگر انسجام نیروهای مقاومت در حمایت از غزه را نشان داد. در پاسخ به حملات گروه های حوثی در یمن و استیصال اسرائیل در پاسخ به آنان، ایالات متحده ی نیز از یک سو به طور مستقیم وارد جنگ با یمن شد و حملات گسترده ای را برای جلوگیری از اقدامات یمن در حمایت از فلسطین در برابر اشغالگران انجام داد و از سوی دیگر «موشک های پرتاب شده به سمت اسرائیل را رهگیری نمود و تلاش نمود تا از تلاش حوثی ها برای تصرف کشتی های اسرائیلی جلوگیری نماید» (Blanchard, 2023:2)

اگرچه حملات حوثی ها و گروه های انصارالله یمن در هدف قراردادن اسرائیل به منظور مستاصل کردن این کشور برای پایان نسل کشی و جنایت در غزه صورت می گرفت ، اما حملات ایالات متحده ی آمریکا علیه یمن ، به منظور حمایت از اسرائیل برای تداوم نسل کشی و اقدامات جنایتکارانه در نوار غزه صورت گرفت تا اسرائیل به کمک نظامی آمریکا بتواند به اهداف شوم خود در سرزمین های فلسطینی دست یابد.

فضاسازی رسانه ای و حمایت از اسرائیل بعد از عملیات طوفان الاقصی:

کنترل سرمایه داران یهودی بر رسانه های گروهی مهم ترین واقعیت زندگی در ایالات متحده ی آمریکا و دیگر نقاط جهان می باشد، معروف است که «یهودی ها رسانه را کنترل و آمریکا را اداره می کنند» این رسانه ها علی رغم تفاوت ذاتی که با هم دارند کاملاً به امنیت و سیاست خارجی اسرائیل و بازتولید نژادپرستی آن وفادارند. (Jamal, 2009:39)

گروه های بانفوذ یهودی در آمریکا از همان آغاز عملیات طوفان الاقصی تصمیم گرفتند با جریان سازی رسانه ها و با مظلوم نمایی از اسرائیل و هیولاسازی از گروه های مقاومت فلسطینی، فضای سیاسی شدیدی را علیه نیروهای مقاومت شکل دادند. از نیروی امکانات عظیم رسانه ای که عمدتاً در دست یهودیان آمریکائی می باشد^۱ را به میدان آوردند و با بسیج نمودن آنان و

^۱ متا متعلق به زاکربرگ که یک فرد یهودی می باشد، است. این شرکت مالک فیس بوک، اینستاگرام و واتس آپ می باشد. این شبکه حمایت از فلسطینی ها در جریان عملیات طوفان الاقصی را سانسور می نمود و محتواهایی را که در این راستا به نمایش در می آمد را حذف می نمود. علاوه بر این اکثر رسانه های بزرگ آمریکایی در دست سرمایه داران بانفوذ یهودی می باشند که در این راستا کارزار گسترده ای را در حمایت از رژیم صهیونیستی شکل دادند.

با ساختن داستان های جعلی، تلاش نمودند عواطف جهانیان را به سمت مردم اسرائیل جلب نمایند. افسانه ی سربریدن ۴۰ کودک اسرائیلی توسط حماس، سوزاندن کودکان اسرائیلی، تیر خلاص زدن به کودکان اسرائیلی، تجاوز به زنان و دختران از سوی گروه های مقاومت تنها بخشی از نبرد رسانه های آمریکائی برای مشروع جلوه دادن اقدامات بعدی اسرائیل بود که بعدها نادرست بودن همه ی این رخداد های غیر واقعی برملاء گردید.

حمایت از اسرائیل در جریان عملیات وعده ی صادق:

اگرچه عملیات «وعده ی صادق^۱» در پاسخ به تهاجمات اسرائیل به کنسولگری ایران در سوریه و شهادت مستشاران ایرانی در این کشور انجامید اما این امر یعنی حمله به کنسولگری ایران در سوریه ریشه در حمایت معنوی و مستشاری ایران از گروه های مقاومت فلسطینی دارد. استیصال و شکست اسرائیل در نبرد اطلاعاتی با گروه های مقاومت در جریان عملیات طوفان الاقصی این کشور را برآن داشت تا حملاتی را علیه کنسولگری ایران در سوریه انجام دهد. در پاسخ به این اقدامات اسرائیل، ایران حملات بی سابقه ی نظامی را علیه اسرائیل در قالب عملیات «وعده ی صادق» انجام داد. این عملیات اگرچه در نوع خود بی سابقه و موفقیت آمیز بود اما اگر حمایت آمریکا و «ستکام^۲» در رهگیری موشک های ایرانی نبود، موازنه ی قدرت را در منازعات بین اسرائیل و گروه های فلسطینی تغییر می داد و می توانست با توجه به ضرباتی که در نتیجه ی پاسخ ایران وارد می آمد، اسرائیل را مجبور به پایان دادن به نسل کشی در غزه نماید. در واقع آمریکا با حمایت از اسرائیل در جریان عملیات وعده ی صادق، به نوعی از امتداد و تداوم نسل کشی در غزه پشتیبانی نمود.

نتیجه گیری

عملیات طوفان الاقصی که در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ صورت گرفت، در راستای «تعیین حق سرنوشت» و پاسخی به سال ها جنایت رژیم صهیونیستی در مناطق اشغالی و علی الخصوص غزه بوده است. نقض گسترده ی حقوق بشر، سلب حق حیات و کرامات انسانی و احترام به تمامیت جسمانی، منع دسترسی به خدمات درمانی، عدم برخورداری از حداقل استانداردهای یک زندگی، حبس جمعی مردم غزه به عنوان یک مجازات جمعی که غزه را به یک قفس بدل نمود، نقض عبور و مرور، نقض حریم خصوصی، شکنجه و رفتار های تحقیر آمیز صهیونیست ها علیه فلسطین، نقض حقوق کودکان و زنان و بی پاسخ ماندن جنایات رژیم صهیونیستی به لحاظ حقوقی، گروه های مقاومت را به پاسخی در قالب «طوفان الاقصی» واداشت. رژیم صهیونیستی بعد عملیات طوفان الاقصی، حملات هوائی، زمینی و نیز محاصره ی زمینی و دریائی و هوائی ساکنان غزه به همراه سیاست های تبعیض نژادی، ایجاد محیط های اجباری و ایجاد رعب و وحشت در بین ساکنان مردم غزه، اوضاع انسانی در غزه را روز به روز تشدید نمود. پاسخ اسرائیل به عملیات طوفان الاقصی که تاکنون به شهادت و جان باختن بیش از ۳۶ هزار نفر انجامید، ویران نمودن مراکز

^۱ عملیاتی بود که ایران در ۱۴ آوریل ۲۰۲۴ علیه ی اسرائیل انجام داد. این عملیات نخستین رویاروی مستقیم ایران و اسرائیل و بزرگترین حمله ی پهنادی و

موشکی جهان بود.

درمانی و بهداشتی، از بین بردن مراکز آموزشی، تخریب زیرساخت ها و بمباران های کورکورانه و بی هدف، هولناک و فراتر از حد تصور بود و در قالب هیچ یک از دستورالعمل های حقوق بین الملل و حقوق جنگ قابل توجیه نمی باشد.

اقدامات اسرائیل در بروز این فجایع، بدون حمایت کشورهای غربی و در راس آن ایالات متحده ی آمریکا ممکن نبوده است. اسرائیل هیچ گاه قادر نبود، بدون کمک ایالات متحده ی آمریکا در هیچ جنگی وارد و پیروز شود. کمک های بی سابقه ی نظامی آمریکا بعد از عملیات طوفان الاقصی و در اختیار قراردادن انواع و اقسام سلاح های جنگی به اسرائیل و همزمان تبلیغات شدید رسانه ای و در اختیار گرفتن جریان غالب رسانه ای برای توجیه اقدامات اسرائیل در مواجهه با زنان و کودکان و متعاقباً نسل کشی مردم این منطقه، غزه را به ویرانه ای بدل نمود. توجیه اقدامات این رژیم در قالب دفاع مشروع از سوی ایالات متحده که بارها از سوی مقامات بلند پایه ی آمریکائی مطرح گردید، نوعی چراغ سبز برای تداوم این جنایات بود که به لحاظ حقوقی پذیرفته نیست. دفاع مشروع در صورتی قابل قبول می باشد که حمله به خاک یک سرزمین صورت گرفته باشد و این در حالی می باشد که اسرائیل خود به سرزمین های فلسطینی حمله نمود و آن مناطق را تحت اشغال خود درآورد، از نیروی اقدامات گروه های مقاومت در بازپس گیری این سرزمین ها و دفاع در برابر اقدامات متجاوزانه ی اسرائیل است که در قالب «دفاع مشروع» و «وضعیت تحت اشغال» توجیه پذیر می باشد نه اینکه متجاوز برای خود حقی در قالب «دفاع مشروع» قائل باشد. اقدامات اسرائیل در بعد عملیات طوفان الاقصی و نقض گسترده و سیستماتیک حقوق بشر در سرزمین های اشغالی و حمایت همه جانبه ی ایالات متحده ی آمریکا از تجاوزات رژیم صهیونیستی که به نسل کشی مردم غزه، بنابر معیارهای حقوق کیفری بین المللی انجامید، غزه را به میدانی برای شکست آزمون مدعیان غربی حقوق بشری و به ویژه ایالات متحده ی آمریکا بدل نمود. در طول دو دهه ی اخیر رژیم صهیونیستی حداقل ۵ عملیات نظامی گسترده و شدید علیه مردم فلسطین و علی الخصوص ساکنان غزه انجام داده است. مدعیان حقوق بشر غربی نه تنها به سکوت درباره ی این جنایات اکتفاء نمودند بلکه با حمایت هائی که در زمینه ی نظامی، رسانه ای، اقتصادی، سیاسی نمودند، عملاً به لحاظ حقوقی، شریک جرم این جنایات گردیدند. در این بین، ایالات متحده ی آمریکا با کمک های نظامی مستمر خود نسل کشی را تسهیل نمود. این امر یعنی ارسال تسلیحات به اسرائیل، همدستی در نسل کشی را که در ماده ی ۳ کنوانسیون بین المللی رم ذکر شده است را برآورده می کند. اگرچه مصونیت آمریکا در مورد ماده ی ۹ کنوانسیون نسل کشی که به دیوان دادگستری بین المللی اجازه می دهد در مورد نقض کنوانسیون قضاوت کند، مانعی برای طرح یک پرونده ی نسل کشی علیه ایالات متحده به این دادگاه می باشد اما مانعی برای محاکمه ی مقامات ارشد آمریکائی به دلیل همدستی در نسل کشی غزه در دیوان بین المللی کیفری نمی باشد.

منابع

- اردبیلی، علی (۱۳۹۰)، "تعصبات دینی و مذهبی از منظر فقه اسلامی"، تهران، انتشارات زعیم؛
- باقرزاده، محمدرضا، (۱۴۰۱)، "ابزارهای مقابله ی جمهوری اسلامی ایران با موارد بین المللی نقض حقوق بشر"، فصلنامه ی مطالعات حقوق بشر اسلامی، سال یازدهم، شماره ی ۱؛
- توحیدی، احمد رضا، (۱۴۰۲)، "نقض های حقوق بشری و بشردوستانه رژیم صهیونیستی علیه ی فلسطینیان از ۷ اکتبر ۲۰۲۳"، مجله ی حقوق بین المللی، شماره ی ۷۱؛
- خالقی، علی و جاویدزاده، حمیدرضا، (۱۳۹۰)، "رویه ی قضائی سازمان ملل در مبارزه با نسل کشی"، فصلنامه ی مطالعات حقوق خصوصی، شماره ی ۱۴؛
- صادقی، مهدی رضا، (۱۴۰۳)، "امکان سنجی ارتکاب نسل کشی در غزه توسط اسرائیل در پرتو عملیات طوفان الاقصی (۷ اکتبر ۲۰۲۳)"، فصلنامه ی مطالعات حقوقی، دوره ی شانزدهم، شماره ی اول،
- ستایش پور، محمد و رضوانه السادات هاشمی، (۱۴۰۱)، "شهادت دکتر محسن فخری زاده از منظر حقوق بین الملل بشر: حق حیات"، فصلنامه ی علمی مطالعات حقوق بشر اسلامی، دوره ی ۱۱، شماره ۴؛
- شریفی، محسن، (۱۳۹۰)، "ارکان نسل کشی در پرتو اسناد و رویه ی قضائی بین المللی"، فصلنامه ی تعالی حقوق، سال چهارم، شماره ی ۱۵؛
- حبیب زاده، محمد جعفر و جعفری دولت آبادی، عباس، (۱۳۸۸)، "قاچاق انسان در حقوق کیفری ایران"، فصلنامه ی علمی پژوهشی مدرس، شماره ی ۱۳ و ۱۴؛
- نمایان، پیمان و علیرضا شکر بیگی، (۱۴۰۲)، "ظرفیت سنجی قلمرو اسناد حقوق بشر در قبال جرائم تروریستی"، فصلنامه ی علمی مطالعات حقوق بشر اسلامی، دوره ی ۱۲، شماره ی ۲؛
- یاقوتی، ابراهیم، (۱۳۹۸)، "مجازات جرم نسل کشی در دیوان بین المللی کیفری و دیوان های رواندا و یوگوسلاوی"، فصلنامه مطالعات فقه اقتصادی، سال اول، شماره اول؛
- **A/HRC/53/59: Human Rights Council. (28 August 2023), Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Palestinian territories occupied since 1967:** <https://undocs.org/A/HRC/53/59>
 - **Birr, Barak. (6 December 2023), Israel clearly committing three of five acts defined as genocide: Palestinian-American lawyer:** <https://www.aa.com.tr/en/europe/israel-clearly-committing-three-of-fiveacts-defined-as-genocide-palestinian-american-lawyer/3073787>
 - **Blanchard, Christopher(2023),” Yemen: Conflict, Red Sea Attacks, and U.S. Policy”, CRS Report,** published in: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12581>
 - **Blinken, Antony ,(2023),” Blinken discusses Hamas' attack with foreign ministers of Saudi, Turkey”,** published in: https://www.business-standard.com/world-news/blinken-discusses-hamas-attack-with-foreign-ministers-of-saudi-turkey-123100800074_1.html
 - **CERD, (27 October 2023), Israel and the State of Palestine,** https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCERD%2FSWA%2F9904
 - – **Jamal, Amal (2009), the Arab public Sphere in Israel: Media Space and Cultural Resistance,** Bloomington: Indiana University Press:
 - **Monshipouri, Mahmood and Theodore Prompichai (2018), “Digital Activism in Perspective: Palestinian Resistance via Social Media”, International Studies Journal (ISJ), Vol. 14, No. 56**
 - **Ramona Wade. (2024), The US role in Israel’s genocide in Gaza,** <https://www.middleeastmonitor.com/20240606-the-us-role-in-israels-genocide-in-gaza/>